Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

1 päivänä elokuuta 2025 *

Muutoksenhaku – Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet – Päätös 2014/145/YUTP – 1 artiklan 1 kohdan loppuosa – Sellaiseen luonnolliseen henkilöön kohdistetut rajoittavat toimenpiteet, joka on lähellä toista rajoittavien toimenpiteiden kohteena itse olevaa luonnollista henkilöä – Lähellä olemisen käsite kahden sellaisen henkilön osalta, joita yhdistää perheside

Asiassa C-703/23 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 16.11.2023,

Elena Petrovna Timtšenko, kotipaikka Geneve (Sveitsi), edustajinaan S. Bonifassi, T. Bontinck ja E. Fedorova, avocats,

valittajana,

ja jossa muina osapuolina ovat

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M.-C. Cadilhac ja V. Piessevaux,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Euroopan komissio, asiamiehinään M. Carpus-Carcea, C. Giolito ja H. Krämer,

väliintulijana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. L. Arastey Sahún (esittelevä tuomari) sekä tuomarit D. Gratsias, E. Regan, J. Passer ja B. Smulders,

julkisasiamies: L. Medina,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 10.4.2025 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Valittaja vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 6.9.2023 antaman tuomion Timtšenko v. neuvosto (T-361/22, EU:T:2023:502; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi hänen kanteensa, jossa vaadittiin ensinnäkin kumoamaan yhtäältä rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta annetun päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta 8.4.2022 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2022/582 (EUVL 2022, L 110, s. 55) ja Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 täytäntöönpanosta 8.4.2022 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/581 (EUVL 2022, L 110, s. 3) (jäljempänä yhdessä ”alkuperäiset riidanalaiset toimet”) ja toisaalta rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta annetun päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta 14.9.2022 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2022/1530 (EUVL 2022, L 239, s. 149) ja Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 täytäntöönpanosta 14.9.2022 annettu neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1529 (EUVL 2022, L 239, s. 1) (jäljempänä yhdessä ”riidanalaiset pysyttämistoimet”) siltä osin kuin alkuperäiset riidanalaiset toimet ja riidanalaiset pysyttämistoimet (jäljempänä yhdessä ”riidanalaiset toimet”) koskevat valittajaa ja toiseksi määräämään valittajalle maksettavaksi korvausta henkisestä kärsimyksestä, jota hän väittää kärsineensä riidanalaisten toimien antamisen perusteella.

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja asian tausta

2 Valituksenalaisen tuomion 2–16 kohdassa esitetään tämän asian tosiseikat ja oikeudelliset seikat. Ne voidaan nyt käsillä olevaa menettelyä varten tiivistää ja niitä voidaan täydentää seuraavasti.

Päätös 2014/145

3 Venäjän federaation asevoimien 24.2.2022 Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen seurauksena Euroopan unionin neuvosto antoi 25.2.2022 päätöksen (YUTP) 2022/329 rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta annetun päätöksen 2014/145/YUTP muuttamisesta (EUVL 2022, L 50, s. 1).

4 Rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta 17.3.2014 annetun neuvoston päätöksen 2014/145/YUTP (EUVL 2014, L 78, s. 16), sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2022/329 (jäljempänä päätös 2014/145), 1 artiklan 1 kohdassa kielletään sellaisten luonnollisten henkilöiden pääsy jäsenvaltioiden alueelle tai kauttakulku niiden alueen kautta, jotka täyttävät muun muassa päätöksen 2014/145 1 artiklan 1 kohdan a, b ja e alakohdassa säädetyt kriteerit, kun taas kyseisen päätöksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään sellaisten luonnollisten henkilöiden varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä, jotka täyttävät muun muassa mainitun 2 artiklan 1 kohdan a, d ja g alakohdassa säädetyt kriteerit, jotka vastaavat olennaisilta osin

mainitun päätöksen 1 artiklan 1 kohdan a, b ja e alakohdassa säädettyjä kriteereitä. Päätöksen 2014/145 1 artiklan 1 kohdan loppuosassa ja 2 artiklan 1 kohdan loppuosassa säädetään lisäksi, että tällaisia rajoittavia toimenpiteitä voidaan kohdistaa myös luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat lähellä sellaisia luonnollisia henkilöitä, joihin itseensä kohdistetaan rajoittavia toimenpiteitä edellä mainittujen kriteerien nojalla.

5 Päätöksen 2014/145 1 artiklan 1 kohta kuuluu seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet estääkseen seuraavien, liitteessä lueteltujen tahojen pääsyn alueelleen ja kauttakulun alueensa kautta:

a) luonnolliset henkilöt, jotka ovat vastuussa sellaisista toimista tai politiikoista tai tukevat tai panevat täytäntöön sellaisia toimia tai politiikkoja, jotka heikentävät tai uhkaavat Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä tai Ukrainan vakautta tai turvallisuutta tai jotka estävät kansainvälisten järjestöjen työskentelyn Ukrainassa;

b) luonnolliset henkilöt, jotka antavat aineellista tai taloudellista tukea niille venäläisille päättäjille tai hyötyvät niistä venäläisistä päättäjistä, jotka ovat vastuussa Krimin liittämisestä tai Ukrainan vakauden horjuttamisesta;

– –

e) johtavat liike-elämän edustajat, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, joka on vastuussa Krimin liittämisestä ja Ukrainan vakauden horjuttamisesta,

sekä heitä lähellä olevat luonnolliset henkilöt, liitteessä luetellun mukaisesti.”

Asetus N:o 269/2014

6 Neuvosto antoi 25.2.2022 asetuksen (EU) 2022/330 Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 muuttamisesta (EUVL 2022, L 51, s. 1).

7 Neuvosto otti tässä yhteydessä käyttöön Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 269/2014 (EUVL 2014, L 78, s. 6), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 2022/330 (jäljempänä asetus N:o 269/2014), 3 artiklan 1 kohdan a, d ja g alakohdassa sekä kyseisen 1 kohdan loppuosassa samat kriteerit kuin edellä tämän tuomion 5 kohdassa on mainittu.

Riidanalaiset toimet

Alkuperäiset riidanalaiset toimet

8 Neuvosto antoi alkuperäiset riidanalaiset toimet 8.4.2022 Ukrainan vakavan tilanteen vuoksi. Kummankin toimen johdanto-osan kuudennessa ja seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

> ”(6) Eurooppa-neuvosto totesi päätelmissään 24 päivänä maaliskuuta 2022, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan rikkoo räikeästi kansainvälistä oikeutta ja aiheuttaa valtavia ihmishenkien menetyksiä ja siviilien loukkaantumisia ja että [Euroopan] unioni on valmis tilkitsemään porsaanreikiä, kohdistamaan toimia jo hyväksyttyjen pakotteiden todelliseen tai mahdolliseen kiertämiseen sekä hyväksymään tarvittaessa nopeasti lisää Venäjään ja Valko-Venäjään kohdistuvia, tuntuvia koordinoituja pakotteita, joilla tosiasiallisesti estetään Venäjää jatkamasta hyökkäystään.
>
> (7) Tilanteen vakavuus huomion ottaen neuvosto katsoo, että on aiheellista määrätä rajoittavia toimenpiteitä johtaville liike-elämän edustajille, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, Venäjän federaation hallitusta tukeville tai siitä hyötyville henkilöille, sekä näitä henkilöitä lähellä oleville luonnollisille henkilöille, myös perheenjäsenille, jotka hyötyvät heistä perusteettomasti.”

9 Valittajan nimi lisättiin lisäksi kyseisillä toimilla päätöksen 2014/145 liitteessä olevaan luetteloon ja asetuksen N:o 269/2014 liitteessä I olevaan luetteloon seuraavin perustein:

> ”Elena [Petrovna] Timtšenko on päätöksen [2014/145] nojalla luetteloon merkityn miljardöörin Gennadi Timtšenkon vaimo. Hän osallistuu miehensä julkiseen toimintaan Timtšenko-säätiön kautta. Näin ollen hän hyötyy Gennadi Timtšenkosta, joka on vastuussa sellaisten toimien ja politiikkojen tukemisesta, jotka heikentävät Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä, ja taloudellisen ja aineellisen tuen antamisesta sekä hyötyy niistä venäläisistä päättäjistä, jotka ovat vastuussa Krimin liittämisestä tai Ukrainan vakauden horjuttamisesta.”

Riidanalaiset pysyttämistoimet

10 Neuvosto antoi 14.9.2022 riidanalaiset pysyttämistoimet jatkaakseen valittajaan kohdistettuja rajoittavia toimenpiteitä. Kyseiset toimet perustuvat samoihin perusteisiin kuin alkuperäiset riidanalaiset toimet, ja ne on toistettu tämän tuomion edellisessä kohdassa.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

11 Valittaja vaati 17.6.2022 nostamallaan kanteella unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan riidanalaiset toimet häntä koskevilta osin ja myöntämään hänelle korvauksen henkisestä kärsimyksestä, jota hän väittää kärsineensä kyseisten toimien antamisesta. Hän vetosi kumoamiskanteensa yhteydessä muun muassa siihen, että neuvosto oli tehnyt arviointivirheen katsoessaan, että valittaja on muun muassa päätöksen 2014/145 1 artiklan 1 kohdan loppuosassa

tarkoitetulla tavalla lähellä aviomiestään (jäljempänä lähellä olemista koskeva kriteeri), johon on kohdistettu rajoittavia toimenpiteitä muun muassa kyseisen päätöksen 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan (jäljempänä a alakohdassa säädetty kriteeri) nojalla.

12 Unionin yleinen tuomioistuin muun muassa hylkäsi valituksenalaisen tuomion 67–85 kohdassa arviointivirhettä koskeneen valittajan kanneperusteen. Katsottuaan kyseisen tuomion 74–76 kohdassa, että lähellä olemisen käsite koskee muun muassa saman perheen jäseniä, joilla on yhteisiin intresseihin perustuva yhteys, joka ylittää heidän välisensä perhesuhteen, ja ettei tätä määritelmää aseteta kyseenalaiseksi alkuperäisten riidanalaisten toimien johdanto-osien seitsemänsillä perustelukappaleilla, unionin yleinen tuomioistuin totesi mainitun tuomion 77 ja 78 kohdassa, että valittaja, joka on Timtšenko-säätiön hallituksen jäsen, ja hänen aviomiehensä ovat kyseisen säätiön perustajia ja että heillä on siinä aktiivinen rooli, koska heillä on suora yhteys sen operatiiviseen toimintaan ja koska he käyttävät merkittävää valtaa siinä.

13 Unionin yleinen tuomioistuin katsoi siten valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa, että neuvosto oli voinut arviointivirhettä tekemättä katsoa, että valittaja on Timtšenko-säätiön kautta lähellä aviomiestään, jonka osalta muun muassa a alakohdassa säädetty kriteeri täyttyy, kuten 6.9.2023 annetusta tuomiosta Timtšenko v. neuvosto (T-252/22, EU:T:2023:496) ilmeni, ja kohdistaa tämän johdosta valittajaan rajoittavia toimenpiteitä.

14 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi lisäksi valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa valittajan argumentin, jonka mukaan hänen toiminnallaan Timtšenko-säätiössä ei ole mitään yhteyttä Ukrainaan kohdistuvaan hyökkäykseen, sillä perusteella, ettei a alakohdassa säädetyn kriteerin osalta edellytetä tällaisen yhteyden osoittamista.

15 Hylättyään lisäksi valittajan muut kanneperusteet ja korvausvaatimuksen unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

16 Valittaja vaatii valituksessaan, että unionin tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion

– tutkii kanteen aineellisesti ja kumoaa riidanalaiset toimet häntä koskevilta osin ja

– velvoittaa neuvoston korvaamaan kummassakin oikeusasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

17 Neuvosto vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen ja

– velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

18 Euroopan komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

– hylkää valituksen ja

– velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

19 Valittaja vetoaa valituksensa tueksi kolmeen valitusperusteeseen, joista ensimmäinen koskee unionin yleisen tuomioistuimen väitetysti tekemää oikeudellista virhettä, kun se omaksui mielivaltaisen ja väärinkäyttönä pidettävän laajan tulkinnan lähellä olemista koskevasta kriteeristä, kun sitä luetaan yhdessä yhteisten intressien käsitteen kanssa, toinen päätöksen 2022/582 johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa olevan termin ”perusteettomasti” tulkintaa koskevaa oikeudellista virhettä ja kolmas oikeudellista virhettä tulkittaessa kyseistä kriteeriä rajoittavilla toimenpiteillä tavoitellun päämäärän valossa sekä perusteluvelvollisuuden loukkaamista.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisen ja muiden osapuolten lausumat

20 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se teki oikeudellisen virheen tulkitessaan lähellä olemista koskevaa kriteeriä siltä osin kuin kyseisen tulkinnan mukaan mainittua kriteeriä voidaan soveltaa luonnollisiin henkilöihin jo pelkästään tällaisten henkilöiden ja rajoittavien toimenpiteiden kohteena itse olevan henkilön välisen perhesiteen perusteella, ja valittaja pitää tällaista tulkintaa muun muassa 13.3.2012 annettuun tuomioon Tay Za v. neuvosto (C-376/10 P, EU:C:2012:138) perustuvan oikeuskäytännön vastaisena. Valittajan mukaan unionin yleinen tuomioistuin katsoi nimittäin valituksenalaisen tuomion 74 ja 76 kohdassa, että kun luonnollinen henkilö on tällaisten toimenpiteiden kohteena olevan henkilön perheenjäsen, on osoitettava, että on objektiivisesti olemassa limittäisiä yhteisiä intressejä, joiden ei välttämättä tarvitse ilmetä taloudellisena toimintana, eivätkä ne välttämättä edellytä yhteistä oikeudellista rakennetta. Valittaja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin pyrki näillä epämääräisillä ilmauksilla kattamaan erittäin suuren joukon tilanteita yksilöimättä niitä yhteisiä intressejä, jotka ylittävät pelkän perhesuhteen, ja täsmentämättä limittäisten yhteisten intressien käsitettä, mikä on oikeusvarmuuden periaatteen vastaista.

21 Valittaja myöntää, että on tarpeen ottaa kunkin yksittäistapauksen asiayhteys ja olosuhteet huomioon, mutta katsoo, että voidakseen todeta objektiivisesti tällaisen limittäisyyden unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt selittää, miltä osin tällaiset yhteiset intressit ulottuivat luonteensa, laatunsa ja määränsä puolesta pelkkää kaikkiin perhesuhteisiin erottamattomasti liittyvää intressien yhteneväisyyttä pidemmälle. Valittaja toteaa unionin yleisen tuomioistuimen katsoneen valituksenalaisessa tuomiossa, että valittaja on lähellä aviomiestään, yksilöimättä minkäänlaisia liikesuhteita tai minkäänlaisia taloudellisia, pääomaan liittyviä tai muuntyyppisiä yhteisiä intressejä, jotka yhdistävät kyseessä olevaa kahta aviopuolisoa tavalla, joka ylittää heidän välisensä perhesuhteen. Valittaja huomauttaa, että unionin yleinen tuomioistuin tyytyi valituksenalaisen tuomion 77 ja 78 kohdassa päättelemään hyväntekeväisyysjärjestön perustajan asemaan liittyvien tavanomaisten tehtävien ja valtuuksien perusteella, että hän ja hänen aviomiehensä ovat lähellä toisiaan, vaikka hyväntekeväisyystoiminnan harjoittaminen on aviopuolisoiden yhteinen intressi, joka liittyy heidän perhesuhteeseensa.

22 Neuvosto katsoo, että valittaja pyrkii kyseenalaistamaan unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 77 ja 78 kohdassa tekemän tosiseikkoja koskevan arvioinnin. Neuvoston mukaan on kuitenkin niin, että lukuun ottamatta sitä tapausta, että tosiseikasto ja todistusaineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla, mihin valittaja ei ole nyt käsiteltävässä asiassa vedonnut, tosiseikastoa ja todistusaineistoa koskeva arviointi ei ole sellainen oikeuskysymys, joka kuuluisi unionin tuomioistuimen muutoksenhaussa harjoittaman valvonnan piiriin, joten valittajan argumentit on tältä osin jätettävä tutkimatta. Muilta osin neuvosto kiistää valittajan asiakysymystä koskevat argumentit.

23 Komissio kiistää valittajan argumenttien perusteltavuuden.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

– *Tutkittavaksi ottaminen*

24 On muistutettava, että SEUT 256 artiklan ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan nojalla muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymysten osalta. Unionin yleinen tuomioistuin on yksin toimivaltainen määrittämään merkityksellisen tosiseikaston ja arvioimaan sitä sekä todistusaineistoa. Lukuun ottamatta sitä tapausta, että tosiseikasto ja todistusaineisto on otettu huomion vääristyneellä tavalla, niiden arviointi ei näin ollen ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi unionin tuomioistuimen muutoksenhaun yhteydessä harjoittaman valvonnan piiriin (tuomio 4.10.2024, Ferriere Nord v. komissio, C-31/23 P, EU:C:2024:851, 89 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Unionin tuomioistuin on SEUT 256 artiklan nojalla sitä vastoin toimivaltainen harjoittamaan tämän tosiseikaston oikeudelliseen luonnehdintaan ja unionin yleisen tuomioistuimen sen pohjalta tekemiin oikeudellisiin päätelmiin kohdistuvaa valvontaa (tuomio 1.10.2014, neuvosto v. Alumina, C-393/13 P, EU:C:2014:2245, 16 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

25 Neuvosto katsoo nyt käsiteltävässä asiassa, että valittaja pyrkii kyseenalaistamaan tietyillä argumenteillaan unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 77 ja 78 kohdassa tekemän tosiseikkoja ja todistusaineistoa koskevan arvioinnin.

26 Kyseinen tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttumista koskeva peruste ei voi menestyä. Valituskirjelmästä ilmenee näet selvästi, että valittaja ei pyri ensimmäisessä valitusperusteessaan kyseenalaistamaan unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 77 ja 78 kohdassa tekemiä niitä toteamuksia ja tosiseikkojen arviointeja, jotka koskevat valittajan aviomiehensä lähellä olemista. Moittiessaan kyseisiä kohtia valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se totesi valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa tällaisen lähellä olemisen yksilöimättä – niiden kriteerien vastaisesti, jotka se kuitenkin itse vahvisti kyseisen tuomion 74 ja 76 kohdassa – niitä yhteisiä intressejä, jotka väitetysti yhdistävät kyseessä olevaa kahta aviopuolisoa tavalla, joka ylittää heidän välisensä perhesuhteen. Tässä tilanteessa on katsottava, että valittajan argumentit koskevat tosiseikaston oikeudellista luonnehdintaa koskevaa valvontaa ja unionin yleisen tuomioistuimen sen pohjalta tekemiä oikeudellisia päätelmiä edellä tämän tuomion 24 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla. Näin ollen ensimmäinen valitusperuste voidaan ottaa kokonaisuudessaan tutkittavaksi.

– *Asiakysymys*

27 Ensimmäisessä valitusperusteessaan valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta ensinnäkin siitä, että se esitti valituksenalaisen tuomion 74 ja 76 kohdassa muun muassa 13.3.2012 annettuun tuomioon Tay Za v. neuvosto (C-376/10 P, EU:C:2012:138) perustuvan oikeuskäytännön vastaisesti niin laajan tulkinnan lähellä olemista koskevasta kriteeristä, että kyseistä kriteeriä voitiin soveltaa luonnollisiin henkilöihin pelkästään tällaisten henkilöiden ja rajoittavien toimenpiteiden kohteena itse olevan henkilön välisen perhesiteen perusteella. Valittaja katsoo myös, että unionin yleisen tuomioistuimen esittämä laaja tulkinta loukkaa oikeusvarmuuden periaatetta.

28 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 74 ja 76 kohdassa, että lähellä olemisen käsite kattaa muun muassa luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, joiden välillä on yleisesti yhteisiin intresseihin perustuva yhteys, ilman, että edellytettäisiin yhteyttä taloudellisen toiminnan kautta. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan kyseinen käsite kattaa siten luonnolliset henkilöt, joilla on rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevaan henkilöön yhteys, joka ylittää heidän välisensä perhesuhteen. Unionin yleinen tuomioistuin on todennut, että kun kyseisten henkilöiden välillä on perhesuhde, on osoitettava, että on objektiivisesti olemassa limittäisiä yhteisiä etuja, mikä ei välttämättä edellytä tässä tarkoituksessa perustettua muodollista oikeudellista rakennetta.

29 Kyseisellä määritelmällä ei rajata lähellä olemisen käsitettä pelkän perhesiteen olemassaoloon. Unionin yleisen tuomioistuimen esittämä tulkinta merkitsee näet sitä, että tällaisen yhteyden objektiivisesti ylittävät yhteiset intressit on osoitettava, jotta perheenjäsenten voitaisiin katsoa olevan lähellä olemista koskevassa kriteerissä tarkoitetulla tavalla lähellä toisiaan.

30 Näin tehdessään unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että tällaisten perheenjäsenten yhteisten intressien on ulotuttava kaikkiin perhesuhteisiin erottamattomasti liittyvää intressien yhteneväisyyttä pidemmälle.

31 Koska riittää, että tällaiset yhteiset intressit ylittävät objektiivisesti kahden kyseessä olevan henkilön välisen perhesuhteen, kyseisten intressien ei välttämättä tarvitse ilmetä taloudellisena toimintana eivätkä ne välttämättä edellytä muodollista oikeudellista rakennetta, kuten unionin yleinen tuomioistuin on aiheellisesti todennut ja toisin kuin valittaja väittää.

32 Kun otetaan näet huomioon se, että muun muassa päätöksen 2014/145 1 artiklan 1 kohdan loppuosassa olevaa lähellä olemisen käsitettä käytetään yleisesti täsmentämättä sitä enempää tai ilman asiayhteyttä ja että – kuten myös kummankin alkuperäisen riidanalaisen toimen johdanto-osan kuudennesta ja seitsemännestä perustelukappaleesta lähinnä ilmenee – rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisella sellaisiin henkilöihin, jotka ovat lähellä rajoittavien toimenpiteiden kohteena itse olevia muita henkilöitä, pyritään välttämään tällaisten toimenpiteiden kiertämisen riski (ks. analogisesti tuomio 14.6.2018, Makhlouf v. neuvosto, C-458/17 P, EU:C:2018:441, 79 kohta ja tuomio 1.10.2020, Souruh v. neuvosto, C-350/19 P, EU:C:2020:784, 83 kohta), lähellä olemisen käsitettä on tulkittava laajasti, eikä tällaista tulkintaa voida näin ollen rajoittaa koskemaan pelkästään liikesuhteisiin tai taloudellisiin tai pääomasijoituksia koskeviin suhteisiin perustuvaa lähellä olemista (ks. analogisesti tuomio 11.11.2021, Bank Sepah, C-340/20, EU:C:2021:903, 56 kohta).

33 Unionin yleinen tuomioistuin ei ole myöskään loukannut oikeusvarmuuden periaatetta tulkitessaan lähellä olemisen käsitettä edellä tämän tuomion 28 kohdassa esitetyllä tavalla. On nimittäin muistutettava, että oikeusvarmuuden periaatetta, joka edellyttää, että oikeussäännöt ovat selviä ja täsmällisiä ja että niiden soveltaminen on yksityisten ennakoitavissa erityisesti, jos niistä voi aiheutua epäedullisia seurauksia, ei voida ymmärtää siten, että se asettaisi unionin lainsäätäjälle oikeussääntöä antaessaan ja unionin tuomioistuimille oikeussääntöä tulkitessaan velvollisuuden mainita ne eri konkreettiset tilanteet, joissa abstraktia oikeussääntöä voidaan soveltaa, koska kaikkia tällaisia tilanteita ei voida määrittää etukäteen (ks. vastaavasti tuomio 4.10.2024, Liettua ym. v. parlamentti ja neuvosto (Liikkuvuuspaketti), C-541/20–C-555/20, EU:C:2024:818, 159 ja 160 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 55 kohdassa, unionin yleinen tuomioistuin yksilöi tämän tuomion 28 kohdasta ilmenevin tavoin valituksenalaisen tuomion 74 ja 76 kohdassa riittävän selkeät ja täsmälliset kriteerit lähellä olemisen käsitteen soveltamiseksi tilanteessa, jossa on kyse kahdesta henkilöstä, joita yhdistää perheside, eikä unionin yleisellä tuomioistuimella ollut velvollisuutta mainita yksityiskohtaisesti kaikkia tilanteita, joissa kyseistä käsitettä voidaan soveltaa, yhtäältä siksi, että mainittua käsitettä on tulkittava laajasti, ja toisaalta siksi, että – kuten unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 74 kohdassa ja kuten valittaja itsekin myöntää unionin tuomioistuimelle jättämissään kirjelmissä – se, minkälaiset suhteet saattavat kuulua lähellä olemisen käsitteen alaan, riippuu kulloinkin käsiteltävän asian asiayhteydestä ja olosuhteista.

35 Valittaja moittii unionin yleistä tuomioistuinta toiseksi siitä, että se totesi valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa, että valittaja on lähellä aviomiestään, vaikka toisin kuin kyseinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 74–76 kohdassa ja kun otetaan huomioon kyseisen tuomion 77 ja 78 kohdassa esitetyt tosiseikkoja koskevat toteamukset, unionin yleinen tuomioistuin ei ollut todennut, että on objektiivisesti olemassa limittäisiä yhteisiä intressejä, jotka yhdistävät kyseessä olevaa kahta aviopuolisoa tavalla, joka ylittää heidän välisensä perhesuhteen.

36 Tältä osin on muistutettava, että valvoessaan niiden perusteiden laillisuutta, joihin perustuu päätös merkitä tietyn henkilön nimi rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden luetteloon tai pysyttää se siinä, Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa taatun tuomioistuinvalvonnan tehokkuus edellyttää, että unionin tuomioistuimet varmistuvat paitsi siitä, että esitetyt perusteet ovat riittävän tarkkoja ja konkreettisia, myös siitä, että kyseiset perusteet tai ainakin yksi niistä on sellaisenaan riittävä perusta kyseisen päätöksen tueksi. Unionin tuomioistuinten on lisäksi varmistuttava siitä, että kyseinen päätös, joka koskee kyseessä olevaa henkilöä erikseen, perustuu riittävän vankkaan tosiseikastoon. Tämä edellyttää niiden tosiseikkojen tarkistamista, joihin viitataan kyseisen päätöksen taustalla olevassa perusteiden tiivistelmässä, jottei tuomioistuinvalvonta rajoittuisi esitettyjen perusteiden abstraktin todennäköisyyden arviointiin vaan kohdistuisi siihen, onko näille perusteille tai ainakin niistä yhdelle, jonka katsotaan sellaisenaan riittävän saman päätöksen tueksi, näyttöä (ks. vastaavasti tuomio 18.7.2013, komissio ym. v. Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518, 118 ja 119 kohta; tuomio 28.11.2013, neuvosto v. Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72 ja 73 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja tuomio 19.12.2018, Azarov v. neuvosto, C-530/17 P, EU:C:2018:1031, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

37 Kuten valituksenalaisen tuomion 47 kohdasta, johon valitus ei kohdistu, ilmenee, valittajaan on kohdistettu rajoittavia toimenpiteitä lähellä olemista koskevan kriteerin nojalla sillä perusteella, että valittaja osallistuu Timtšenko-säätiössä toimimisensa kautta aviomiehensä Timtšenkon julkiseen toimintaan ja hyötyy siitä.

38 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 77 ja 78 kohdassa, että valittaja ja hänen aviomiehensä ovat perustaneet Timtšenko-säätiön ja että heillä on suora yhteys sen operatiiviseen toimintaan. Unionin yleinen tuomioistuin totesi myös, että ne tehtävät ja valtuudet, jotka heillä on kyseisessä säätiössä, vahvistavat, että heillä on aktiivinen rooli siinä. Unionin yleistä tuomioistuinta ei siten voida moittia siitä, ettei se tarkistanut, täyttivätkö kyseiset tosiseikat valituksenalaisen tuomion 74–76 kohdassa vahvistetut lähellä olemisen käsitettä koskevat kriteerit.

39 Toisin kuin valittaja väittää, on näin ollen katsottava samoin kuin julkisasiamies on katsonut ratkaisuehdotuksensa 62 kohdassa, että unionin yleinen tuomioistuin on voinut perustellusti katsoa, että kyseisten aviopuolisoiden välillä on yhteisiin intresseihin perustuva yhteys, joka ulottuu pelkkää kaikkiin perhesuhteisiin, myös aviosuhteisiin, erottamattomasti liittyvää intressien yhteneväisyyttä pidemmälle, todetakseen valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa, että valittaja on lähellä olemista koskevassa kriteerissä tarkoitetulla tavalla lähellä aviomiestään.

40 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

Toinen valitusperuste

Asianosaisen ja muiden osapuolten lausumat

41 Toisessa valitusperusteessaan valittaja moittii unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se teki oikeudellisen virheen tulkitessaan päätöksen 2022/582 johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa olevaa termiä ”perusteettomasti”. Valittajan mukaan on näet niin, että säätämällä mahdollisuudesta soveltaa lähellä olemista koskevaa kriteeriä perheenjäseniin, jotka hyötyvät perusteettomasti rajoittavien toimenpiteiden kohteena itse olevasta henkilöstä, unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut määrätä siitä, että perusteeton hyötyminen eli tietyn suuruinen erityinen hyötyminen, joka ylittää tavanomaisen perhesuhteen, on osoitettava sen välttämiseksi, että tällaisiin perheenjäseniin kohdistetaan rajoittavia toimenpiteitä pelkän perhesiteen tähden.

42 Valittaja toteaa, että unionin yleinen tuomioistuin tulkitsi valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa termiä ”perusteettomasti” siten, että on osoitettava subjektiivinen osatekijä, joka voidaan lukea kyseisen perheenjäsenen syyksi, eli perheenjäsenen on pitänyt tietää hyötyvänsä henkilöstä, joka täyttää jonkin rajoittavien toimenpiteiden kohdistamiselle asetetuista kriteereistä. Valittaja katsoo sen lisäksi, että tällaisen tietoisuuden puuttumisen osoittaminen on mahdotonta, että unionin yleisen tuomioistuimen esittämä tulkinta ei ole kohtuullinen, koska se ei selitä, miksi tällainen tietoisuus saisi aikaan sen, että perhesuhteesta johtuvasta hyötymisestä tulisi objektiivisesti arvioiden perusteetonta hyötymistä. Valittajan mukaan kyseinen tulkinta merkitsisi lisäksi sitä, että kyseessä olevan perheenjäsenen pitäisi määrittää etukäteen, täyttääkö henkilö, johon kyseisellä perheenjäsenellä on perheside, päätöksen 2014/145 kaltaisessa toimessa säädetyt luetteloon merkitsemistä koskevat kriteerit, mikä on vastoin ennakoitavuuden periaatetta.

43 Neuvosto ja komissio kiistävät valittajan argumentit mutta myöntävät toissijaisesti, että unionin yleinen tuomioistuin ei itse asiassa ole tulkinnut termiä ”perusteettomasti” oikein.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

44 Toisessa valitusperusteessaan valittaja moittii unionin yleistä tuomioistuinta lähinnä siitä, ettei se tulkinnut valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa päätöksen 2022/582, joka on toinen alkuperäisistä riidanalaisista toimista, johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa olevaa termiä ”perusteettomasti” oikein.

45 Päätöksen 2022/582 johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa ja täytäntöönpanoasetuksen 2022/581, joka on toinen alkuperäisistä riidanalaisista toimista, johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan, että rajoittavia toimenpiteitä voidaan määrätä sellaisille luonnollisille henkilöille, jotka ovat lähellä johtavia liike-elämän edustajia, jotka toimivat sellaisilla talouden aloilla, jotka muodostavat merkittävän tulonlähteen Venäjän federaation hallitukselle, ja että tällaisiin lähellä oleviin luonnollisiin henkilöihin voivat kuulua – kuten ilmaisusta ”myös” ilmenee – perheenjäsenet, jotka hyötyvät ”perusteettomasti” kyseisistä liike-elämän edustajista.

46 Unionin yleinen tuomioistuin muun muassa totesi valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa, että käyttämällä adverbiä ”perusteettomasti” unionin lainsäätäjä on halunnut korostaa sitä, että kyseessä olevan perheenjäsenen on pitänyt tietää hyötyvänsä henkilöstä, joka täyttää jonkin kriteerin, joka oikeuttaa rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisen kyseiseen henkilöön.

47 Tältä osin on katsottava, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tulkinnut oikein alkuperäisten riidanalaisten toimien johdanto-osien seitsemänsissä perustelukappaleissa olevaa adverbiä ”perusteettomasti”, mistä osapuolet ovat yhtä mieltä.

48 On näet yhtäältä niin, ettei kyseisistä perustelukappaleista ilmene, että hyötymisen perusteettomuuden tarvitsisi välttämättä riippua tarkoituksellisuudesta eli siitä, että kyseessä oleva perheenjäsen tiesi hyötymisen perusteettomuudesta.

49 Lähellä olemisen käsite ei toisaalta voi tulla kyseeseen ainoastaan tilanteissa, joissa perheenjäsen hyötyy rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevasta henkilöstä sen johdosta, että kyseinen perheenjäsen on tietoinen siitä, että kyseinen hyöty saadaan henkilöstä, joka täyttää yhden tai useamman luetteloon merkitsemistä koskevan kriteerin, eikä kyseistä käsitettä voida rajoittaa koskemaan ainoastaan tällaisia tilanteita. On näet niin, että kun otetaan huomioon se, että rajoittavien toimenpiteiden määräämisellä lähellä olemista koskevan kriteerin nojalla pyritään – kuten edellä tämän tuomion 32 kohdasta ilmenee – välttämään rajoittavien toimenpiteiden kiertämisen riski, tällaista päämäärää ei pystyttäisi täysimääräisesti ja tehokkaasti saavuttamaan, jos tällainen tietoisuus pitäisi osoittaa järjestelmällisesti kyseessä olevan perheenjäsenen osalta. Unionin yleisen tuomioistuimen esittämä tulkinta termistä ”perusteettomasti” on näin ollen lähellä olemista koskevalla kriteerillä tavoitellun päämäärän vastainen.

50 Tässä tilanteessa on katsottava, että alkuperäisten riidanalaisten tointen johdanto-osien seitsemänsillä perustelukappaleilla pyritään – ilmaisun ”myös” käyttämisestä päätellen ainoastaan esimerkinomaisesti ja näin ollen muita lähellä olemisen muotoja rajoittamatta – selventämään lähellä olemisen käsitettä tilanteessa, jossa on kyse kahdesta toisiaan lähellä olevasta henkilöstä, joita yhdistää perhesuhde. Kyseiset perustelukappaleet ilmentävät ajatusta siitä, ettei luonnolliseen henkilöön voida kohdistaa rajoittavia toimenpiteitä, kun kyseisellä henkilöllä ei ole

rajoittavien toimenpiteiden kohteena itse oleviin henkilöihin sellaista yhteisiin intresseihin perustuvaa yhteyttä, joka objektiivisesti arvioiden ylittää heidän välisensä perhesuhteen, kuten edellä tämän tuomion 30 ja 31 kohdassa todetaan.

51 Unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 76 kohdan viimeisessä virkkeessä tekemällä tulkintavirheellä ei kuitenkaan ole vaikutusta valituksenalaisen tuomion tuomiolauselmaan, joka on edelleen perusteltu muiden oikeudellisten perusteiden vuoksi, joten kyseistä tuomiota ei kumota (tuomio 6.10.2021, Prosegur Compañía de Seguridad v. komissio, C-55/19 P, EU:C:2021:797, 106 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

52 On näet niin, ettei unionin yleisen tuomioistuimen esittämä termiä ”perusteettomasti” koskeva virheellinen tulkinta aseta kyseenalaiseksi unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomioistuimen 74 kohdassa ja 76 kohdan ensimmäisessä virkkeessä esittämää tulkintaa lähellä olemisen käsitteestä silloin, kun on kyse saman perheen perheenjäsenistä, joten viimeksi mainittu lähellä olemisen käsitettä koskeva tulkinta ei ole oikeudellisesti virheellinen, kuten tämän tuomion 29–32 kohdasta ilmenee.

53 Unionin yleisen tuomioistuimen tekemä tulkintavirhe ei myöskään vaikuta sen perusteen perusteltavuuden arviointiin, jonka perusteella valittajaan on kohdistettu rajoittavia toimenpiteitä. Unionin yleinen tuomioistuin ei näet tarkastellut yhdessäkään valituksenalaisen tuomion kohdassa, oliko valittaja ollut tietoinen siitä, että hyöty, jonka hän pystyi saamaan siitä, että hän osallistui Timtšenko-säätiön kautta aviomiehensä julkiseen toimintaan, oli peräisin henkilöltä, joka täyttää jonkin päätöksessä 2014/145 ja asetuksessa N:o 269/2014 säädetyistä luetteloon merkitsemistä koskevista kriteereistä.

54 Toinen valitusperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Kolmas valitusperuste

Asianosaisen ja muiden osapuolten lausumat

55 Valittaja väittää kolmannessa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa oikeudellisen virheen ja laiminlöi perusteluvelvollisuutensa, kun se tyytyi ainoastaan hylkäämään valittajan argumentin, jonka mukaan hänen toiminnallaan Timtšenko-säätiössä ei ole mitään yhteyttä Ukrainaan kohdistuvaan hyökkäykseen, sillä perusteella, ettei a alakohdassa säädetyn kriteerin, jolla oikeutettiin rajoittavien toimenpiteiden kohdistaminen hänen aviomieheensä, osalta edellytetä tällaisen yhteyden osoittamista. Valittajan mukaan häneen lähellä olemista koskevan kriteerin perusteella kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden on oltava välttämättömiä Venäjän federaatiota vastaan käyttöön otetulla rajoittavien toimenpiteiden järjestelmällä tavoiteltujen päämäärien, joita ovat Venäjän federaation hallituksen painostaminen ja niiden kustannusten lisääminen, joita Venäjän federaatiolle aiheutuu Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävistä toimista, saavuttamisen kannalta, ja hän katsoo, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa selittää, miten rajoittavien toimenpiteiden kohdistamisella valittajaan voidaan saavuttaa kyseiset päämäärät.

56 Neuvosto ja komissio kiistävät valittajan argumentit, ja lisäksi on täsmennettävä, että neuvosto katsoo, että siltä osin kuin kolmas valitusperuste koskee lähellä olemista koskevan kriteerin ja kyseisen kriteerin nojalla toteutettujen rajoittavien toimenpiteiden oikeasuhteisuutta, kyseinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta, koska valittaja vahvisti unionin yleisessä tuomioistuimessa luopuvansa suhteellisuusperiaatteen loukkaamista koskevasta kanneperusteesta.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

57 Kolmannessa valitusperusteessaan valittaja moittii unionin yleistä tuomioistuinta lähinnä oikeudellisen virheen tekemisestä ja perusteluvelvollisuuden laiminlyömisestä, kun se ei tarkistanut eikä selittänyt valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa, voidaanko häneen kohdistetuilla rajoittavilla toimenpiteillä saavuttaa Venäjän federaatiota vastaan käyttöön otetulla rajoittavien toimenpiteiden järjestelmällä tavoitellut päämäärät, ja jos voidaan, missä määrin.

58 Aluksi on todettava, että valittaja vahvistaa vastauskirjelmässään, että hän ei kyseisen valitusperusteen yhteydessä väitä, että suhteellisuusperiaatetta olisi loukattu, vaan katsoo, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt tarkistaa, onko hänen ja hänen aviomiehensä välisen yhteisiin intresseihin perustuvan yhteyden, joka ylittää heidän välisensä perhesuhteen, johdosta olemassa riittävä yhteys hänen ja Venäjän federaatiota vastaan käyttöön otetussa rajoittavien toimenpiteiden järjestelmässä tarkoitetun tilanteen välillä. Tässä tilanteessa ei ole tarpeen lausua neuvoston esittämästä oikeudenkäyntiväitteestä.

59 Asiakysymyksen osalta on muistutettava, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa valittajan argumentin, jonka mukaan hänen toiminnallaan Timtšenko-säätiössä ei ole mitään yhteyttä Ukrainaan kohdistuvaan hyökkäykseen. Unionin yleinen tuomioistuin totesi tältä osin, ettei muun muassa päätöksessä 2014/145 sen a alakohdassa säädetyn kriteerin osalta edellytetä tällaisen yhteyden osoittamista.

60 Unionin yleinen tuomioistuin ei näin toimiessaan tehnyt oikeudellista virhettä eikä laiminlyönyt perusteluvelvollisuuttaan.

61 On näet ensinnäkin niin, että kuten unionin yleinen tuomioistuin keskeisesti ja perustellusti totesi valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa, sen paremmin a alakohdassa säädetyn kriteerin, jonka nojalla valittajan aviomieheen on kohdistettu rajoittavia toimenpiteitä, kuin lähellä olemista koskevan kriteerin, jonka nojalla valittajaan on kohdistettu rajoittavia toimenpiteitä, osalta ei säädetä, että neuvoston on osoitettava, että valittajan toiminnalla on yhteys Ukrainan vakautta horjuttaviin Venäjän federaation toimiin tai politiikkoihin. On erityisesti niin, että lähellä olemista koskeva kriteeri riippuu yksinomaan siitä, onko kyseessä olevan henkilön ja häntä lähellä olevan henkilön, johon itseensä kohdistetaan rajoittavia toimenpiteitä jonkin muun luetteloon merkitsemistä koskevan kriteerin nojalla, välillä yhteys.

62 Unionin yleisen tuomioistuimen perustelut ovat lisäksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisia, sillä sen mukaan unionin toimella, jolla otetaan käyttöön rajoittavien toimenpiteiden järjestelmä, tavoiteltujen päämäärien tärkeys on omiaan oikeuttamaan jopa huomattavatkin kielteiset seuraukset tietyille henkilöille, mukaan lukien ne henkilöt, jotka eivät sellaisten henkilöiden tavoin, jotka ovat lähellä henkilöä tai yhteisöä, johon rajoittavia toimenpiteitä kohdistetaan, ole millään tavalla vastuussa tilanteesta, joka on johtanut kyseisten toimenpiteiden toteuttamiseen (ks. vastaavasti tuomio 3.9.2008, Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461, 361 ja 362 kohta).

63 Unionin yleisellä tuomioistuimella ei toiseksi ollut tässä tilanteessa mitään tarvetta tarkastella erillistä kysymystä siitä, voitiinko häneen lähellä olemista koskevan kriteerin perusteella kohdistetuilla rajoittavilla toimenpiteillä saavuttaa unionin Venäjän federaatiota vastaan käyttöön ottamalla rajoittavien toimenpiteiden järjestelmällä tavoitellut päämäärät, vastatakseen valittajan argumenttiin, jonka mukaan hänen toiminnallaan Timtšenko-säätiössä ei ole mitään yhteyttä Ukrainaan kohdistuvaan hyökkäykseen. Lisäksi on riittävää muistuttaa, että – kuten tämän tuomion 32 kohdasta ilmenee – valittajan kaltaisiin lähellä oleviin henkilöihin kohdistetuilla rajoittavilla toimenpiteillä pyritään välttämään kyseisiä henkilöitä lähellä olevaan henkilöön ensisijaisesti kohdistettujen rajoittavien toimenpiteiden kiertämisen riski, joten sen tarkistaminen on joka tapauksessa merkityksetöntä, voidaanko valittajaan kohdistetuilla rajoittavilla toimenpiteillä saavuttaa myös muita päämääriä, joita tämän tuomion 55 kohdassa tiivistetysti esitettyjen valittajan väitteiden mukaan rajoittavien toimenpiteiden järjestelmällä on.

64 Myös kolmas valitusperuste on siten hylättävä perusteettomana, ja näin ollen valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

65 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista. Mainitun työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

66 Koska neuvosto ja komissio ovat vaatineet, että valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska valittaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Elena Petrovna Timtšenko velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset